

εἰς μίμησιν τοῦ γενναίου παραδείγματος τοῦ κ. Ἀβέρωφ, οὕτω δὲ ἕτεραι δεκακισχίλια λίραι, συλλεγεῖσθαι ἐντὸς βραχείος χρονικοῦ διαστήματος, ἀπέσβεσαν ὁλοσχερῶς τὸ χρέος τῆς Ἑλληνικῆς Κοινοῦτος Ἀλεξανδρείας, κεκτημένης οὕτω τὸ ἀρίστον μὲν τῶν ἐν Ἀνατολῇ Νοσοκομείων, φερώνυμον τοῦ γεραροῦ Πατριάρχου Σωφρονίου, σχολὴν δὲ προαγομένην εἰς τελειότατον καὶ αὐταρκεῖς εκπαιδευτήριον ἐφάμιλλον τῶν ἀρίστων τοιούτου εἶδους γυμνασίων.

Οὐχὶ ὀλιγώτερα συνετέλεσεν ἐν Καίρῳ ἡ Α. Π. Ἀφοῦ ἐπεσκεύασε τὸν Πατριαρχικὸν ναὸν τοῦ Ἁγίου Νικολάου, διεκόσμησεν αὐτὸν λαμπρότατα, δι' εἰκόνων καὶ τοιχογραφιῶν ἀρίστης τέχνης, ὡς δηλοῖ καὶ ἡ ἐξῆς ἐπιγραφή. „Τὸν ἱερὸν τοῦτον Ναὸν ἡ Α. Θ. Π. ὁ Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Κύριος Σωφρόνιος διεκόσμησεν δαπάναις ἰδίαις καὶ φιλοτίμῳ συνδρομῇ τῶν Χριστιανῶν. Ἐν Καίρῳ μηνὶ Νοεμβρίῳ ἔ. σ. 1888.“ Ὡς τρέπῃ δὲ καὶ τὸ Συνοδικόν, τοποθετήσας ἐν αὐτῷ καινουργίῃ βιβλιοθήκην ἐν ἣ περισυνήγαγε καὶ πλουσιωτάτην εἰς χειρόγραφα καὶ ἔντυπα βιβλιοθήκην τοῦ Πατριαρχείου. Παραπλεύρως δὲ τοῦ ναοῦ ἱδρυσεν ευρύχωρον παρεκκλήσιον, ἐν ᾧ κατήρτισεν ἀγιογραφικὸν μουσεῖον, περισώσας εἰκόνας ἀρχαιοτάτας, ὧν τινες τῆς ἀρίστης βυζαντινῆς τέχνης, ἐν ὧν περὶ τὰς 150.

Ἐν δὲ τῇ συνοικίᾳ Παλαιοῦ Καίρου, ὅπου ἡ Μονὴ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου, πρῶτον μὲν ἀνήγειρεν ἐν τῷ Κοιμητηρίῳ ναόν, εἶτα δὲ ἀνωκοδόμησεν ὁλόκληρον τὴν βορείαν πλευρὰν τῆς Μονῆς, ἥτις εἶχε καταρρεύσει ἐκ τοῦ χρόνου, ὡς μαρτυροῦσιν αἱ ἐξῆς δύο ἐπιγραφαί.

Ἐν μὲν τῷ Ἱερῷ Ναῷ τοῦ Κοιμητηρίου.

„Ανηγέρθη ἐκ βάθρων τὸ Βοὴ πατριαρχεῦντος τοῦ Παναγιωτάτου Πατριάρχου Ἀλεξανδρείας Κυρίου Σωφρονίου τοῦ Βυζαντινοῦ καὶ ἐπιστατοῦντος τοῦ ἀρχιτέκτονος Γαβριὴλ Βασιλείου τοῦ Καισαρέως.“ Ἐν ἔτει σ. 1879 Μαρτίου 3^η.

Ἐν δὲ τῇ Ἱερᾷ Μονῇ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου.

„Σωφρόνιος Πάπας Χριστοῦ Ἀρχιερέτης κλεινὸς Πατριάρχης διάδοχος Μάρκου, πλευρὰν τὴν βορείαν, ῥαγεῖσαν καὶ πτώσιν δεινὴν ἀπειλοῦσαν, ἐδείματ' ἐκ βάθρων καὶ κλίμακα νέαν καὶ δόμους εὐκτίστους ἀνήγειρ' ἰδίᾳ γενναίᾳ δαπάνῃ.“

Ἐτεῖ σωτηρίῳ ΑΩΟΗ'. Ἰνδικτιῶνος Η'.

Ἐπίσης ἰδίαις δαπάναις κατηδάφισεν ὁλοσχερῶς τὸν ἐν τῇ συνοικίᾳ Κάρτ Ροῦμ τοῦ Καίρου πανάρχαιον ἀλλὰ κατηρειπωμένον ναὸν τοῦ Ἁγίου Μάρκου καὶ ἐκ βάθρου ἀνήγειρεν αὐτόν, φιλοκάλως συνάμα διακοσμήσας.

Δὲν παρημέλει ὁμως καὶ τὰ χωρία, ἐν οἷς ὑπάρχουσιν ἐγκατεστημένοι ὀρθόδοξοι χριστιανοί, ἀλλ' ἔστρεψε καὶ πρὸς αὐτὰ τὰς προσπάθειάς του, ἀρξάμενος ἀπὸ τῆς διοργανώσεως Κοινοτήτων Ἑλληνικῶν ὀρθοδόξων. Οὕτω συνεστά-

θησαν ἀπὸ τῆς Πατριαρχείας τοῦ Κ^{ον} Σωφρονίου Κοινοῦτες ἐν ταῖς ἐξῆς χωρίοις τῆς Αἰγύπτου. Ἐν Δαμαγχοῦρ, ἐν Κάφο-Ἐλ-Ζαγιατ, ἐν Τάντα, ἐν Μανσουρά, ἐν Ζαγαζικίῳ, ἐν Ζίφτα, ἐν Βέγγα, ἐν Δαμιέτῃ, ἐν Ἰσμαηλίᾳ, ἐν Σουέζ, ἐν Μιχάλλᾳ Κιμπέρ, ἐν Μίνια, ἐν Πόρτ-Σάιτ, ἐν Μιτ-Γκάμαρ, ἐν Σιμπὶν Ἐλ Κόμ, Βενὶ Σουέφ καὶ Φαρασκούρ. Ἐν ἅπασιν ταῖς χωρίοις τούτοις εἴτε ἀνηγέρθησαν εἴτε εἰσὶν ἐν τῷ ἀνεγείρεσθαι ναοί, καὶ παρ' αὐτοῖς, ὡς ἀναπόφευκτον παρακολούθημα, Σχολεῖον.

Καὶ τοιαῦτα μὲν εἰσὶν ἐν γενικῇ σκιαγραφίᾳ τὰ ἔργα τοῦ Πατριάρχου Σωφρονίου ἐν Αἰγύπτῳ. Ταῦτα καὶ μόνον, ἀπέναντι τῆς πρώην καταπτώσεως, ἤρουν βεβαίως ἵνα ἐνθουσιάζωσι τὸ ποίμνιον αὐτοῦ κατὰ τὴν πεντηκονταετηρίδα τῆς ἀρχιερωσύνης του. Ἀλλ' ὁ γεραρὸς Πατριάρχης ἔχει πολλὰς ἀρετάς, ὧν ἕνεκα ἀγαπᾶται καὶ λατρεύεται ὑπὸ τοῦ ποιμνίου του. Εἶναι ἀληθὴς πατὴρ αὐτοῦ. Ὡς μὲν εἰς ἄκραν αὐστηρότητα τὴν ἐν τῷ Κλήρῳ τοῦ θρόνου πειθαρχίαν, ὅπερ σωτήριον, ἀλλ' εἶναι ἀφ' ἑτέρου προσηνὲς τοῖς πᾶσι καὶ μετρίχιος, φιλεύσπλαγχος δὲ καὶ φιλόανθρωπος τοῖς πάσχουσι. Εἶναι σύμβουλος ἀρίστος εἰς τοὺς θέλοντας, ἐν ταῖς βιωτικαῖς περιπετείαις αὐτῶν, νὰ ἐπωφεληθῶσι τῆς μακρᾶς αὐτοῦ πείρας καὶ τῆς δεδοκιμασμένης συνέσεώς του. Ἄγων δὲ τὸ 86^{ον} τῆς ἡλικίας του, εἶναι ἀκμαιότατος τὰς δυνάμεις, πνευματικῶς καὶ σωματικῶς, ἀντέχων πλείοντον τῶν νέων εἰς τὰς μακρὰς θρησκευτικὰς ἱερουργίας καὶ τελετάς. Οὕτω βλέπουσιν οἱ χριστιανοὶ μετὰ θαυμασμοῦ τὸν πρωθιεράρχην αὐτῶν τὴν ἐβδομάδα τῶν Παθῶν, παριστάμενον εἰς διπλᾶς ἀκολουθίας μετὰ μεσημβρίαν μὲν ἐν τῷ Ἱερῷ ναῷ τοῦ Ἁγίου Σάββα, τὴν δὲ νύκτα ἐν τῷ τοῦ Εὐαγγελισμοῦ, φάλλοντα δὲ διὰ τῆς μελωδικωτάτης καὶ κατανυκτικῆς αὐτοῦ φωνῆς, ἣν δὲν ἴσχυσε νὰ νικήσῃ τὸ γῆρας.

Αἱ ἐορταὶ τῆς Πεντηκονταετηρίδος αὐτοῦ ἐτελεσθῆσαν μεγαλοπρέπεστατα ἐν Ἀλεξανδρείᾳ καὶ Καίρῳ. Κοινῷ ἑράνῳ ἀνηγέρθη ἐν τῇ Αὐλῇ τοῦ Ἑλληνικοῦ Νοσοκομείου ἐπὶ βάθρου μεγαλοπρεπῆς ἐκ μαρμαροῦ ἡ προτομὴ τῆς Α. Θ. Π. ὡραίον καλλιτέχνημα τοῦ γλύπτου κ. Στεφάνου Βαρούτη. Ἐπὶ δὲ τοῦ βάθρου φέρεται κεχαραγμένη εἰς ἀνάμνησιν τῆς προκειμένης ἐορτῆς, τὸ ἐξῆς ὡραίον ἐπίγραμμα, φιλοφρόνως συντεθὲν ὑπὸ τοῦ σοφοῦ Καθηγητοῦ τοῦ Ἑθνικοῦ Πανεπιστημίου Κ^{ον} Ἰω. Πανταζίδου.

„Εἰκόνα τήνδε λίθοιο Ἀλεξανδρῆς ἔθηκεν
Σωφρονίῳ σφετέρῳ ἀρχιερεὶ γεραρῷ
Οὕνεκα πεντηκονταετὴ ποιμάντορα δητὰ
Οὕτως ἔχει ἀκοῇ Χριστοῦ ἐπώνυμος ὧν
Ὅς μάλα τειρομένοιςιν ἀρήγει πρόφρονι θυμῷ
Πατρὶ ὁμῶς ἀρχὼν μετρίχᾳ τ' ἔργα τελῶν.“

— ΚΘ'. Ἀπριλίου ΑΩΠΘ'.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΣΤΑΙ ΚΑΙ ΤΑΧΥΔΑΚΤΥΛΟΥΡΓΟΙ.

Δὲν εἶνε πάντοτε τοσοῦτον εὐκόλος, ὅσον κοινῶς ὑπὸ τῶν πολλῶν νομίζεται, ἡ ἐξακριβώσις τῆς ἀληθείας καὶ ἡ μετὰ βεβαιότητος ἀπόφανσις, περὶ τῆς ὑποστάσεως ἢ τοῦ ἀνυποστάτου πράγματός τινος. Ὅστις ρίψει ἐν μόνον βλέμμα εἰς τὴν πνευματιστικὴν φιλολογίαν, πρὸ πάντων δὲ εἰς τὸ ὑπὸ εὐπαιδευτῶν καὶ σοφῶν ἀνδρῶν συντασσόμενον περιοδικὸν „Σφύγγα“, βλέπει πρὸς μεγίστην τοῦ ἐκπλήξιν, ὅτι πανταχοῦ ἐν Γερμανίᾳ περιφέρονται φαντάσματα, γράφουσι καὶ ἐμφανίζονται ὁράτᾳ εἰς τοὺς ζῶντας, ὅτι εἶνε ἀπλούστατον

καὶ συνηθέστατον πρᾶγμα νὰ ὁφθῇ τις ἐν οἷῳ δήποτε τόπῳ τοῦ κόσμου ἐνῷ συγχρόνως εὐρίσκεται εἰς ὅλως διάφορον τόπον, ὅτι καὶ τὴν τέχνην αὐτὴν, τοῦ παρατείνειν ἐπὶ αἰῶνας ὅλους τὸν ἀνθρώπινον βίον, δύναται τις νὰ ἐκμάθῃ μετὰ τῆς αὐτῆς εὐκολίας μετ' ἧς καὶ πᾶσαν ἄλλην τέχνην, καὶ ὅτι ἐν Ἰνδίαις ὑπάρχουσι μάλιστα ἄνθρωποι, οἵτινες ἐπιτυγχάνουσι διὰ τῆς τέχνης ταύτης θαυμασίαν τιὰ καὶ ὑπερφυσικὴν μακροβιότητα. Ὁ ἀναγινώσκων φέρει ἀκουσίως τὴν χεῖρα πρὸς τὴν κεφαλὴν του ὅπως βεβαιωθῇ ἂν διατελῇ ἐν

ἐγρηγόρσει ἢ μήπως κοιμᾶται καὶ ὀνειρεύεται! Ἀλλ' ἐπὶ τέλους βλέπει ὅτι ἀναγινώσκει πράγματα τυπωμένα, τὰ ὁποῖα δὲν δύναται νὰ ἐξελέγξῃ ὡς ἀνυπόστατα διὰ τῆς ἀποδείξεως τοῦ ἐναντίου, ὁ δὲ ἀπλοῦς καὶ ἀμύητος ἀναγνώστης, ὅστις οὐδέποτε ἤσθάνθη τὴν „ψυχρὰν πνοήν“ καὶ τὴν „ψηλάφῃσιν τῶν ἀοράτων χειρῶν“, ἐπιθυμεῖ καὶ αὐτός, εἰ δυνατόν, νὰ βεβαιωθῇ ἐξ ἰδίας ἀντιλήψεως, ὅπως οἱ ἀξιόπιστοι ἄνδρες οἱ τὰ τοιαῦτα διηγούμενοι. Ἀλλ' ἡ ἐκπλήρωσις τῆς ἐπιθυμίας του ταύτης δὲν εἶνε, δυστυχῶς, τόσον εὐκολος· διότι μόνον διὰ τῆς μεσολαβήσεως τοῦ Ἑγλιντον, τοῦ Σλάδε καὶ ὀλίγων ἄλλων διασήμεων πνευματιστῶν εἶνε δυνατόν νὰ ἔλθῃ εἰς ἄμεσον συνάφειαν πρὸς τὸν κόσμον τῶν πνευμάτων. Ἐνίοτε βεβαίως ἡ ἰδέα, ὅτι ἕκαστος τῶν κυρίων τούτων ἐτυχέ ποτε νὰ ἐξελεγχθῇ καὶ καταχωραθῇ ὡς ἀγύρτης, ψυχραίνει πως καὶ καθιστᾷ ὑποπτον τὸν ἀναγνώστην, ἀκουσίως δὲ οὗτος ἐρωτᾷ δυσπιστῶν: Καὶ ἂν ὅλη αὕτη ἡ ἱστορία δὲν εἶνε ἄλλο εἰ μὴ ἀπάτη καὶ ἀγυρτεία; Πρὸς ἐνίσχυσιν τῆς ὑπόφιας του ταύτης συντελεῖ καὶ τὸ ὑπέρογκον τοῦ μισθοῦ, ὃν πράττονται οἱ διάσημοι οὗτοι πνευματισταὶ (50 φράγκων τὸ εἰσιτήριον δι' ἕκαστον πρόσωπον καὶ ἕκαστην συνεδρίασιν), ἔτι δὲ μᾶλλον τὸ γεγονός, ὅτι τὰ πνεύματα ἀγαπῶσι καθ' ὑπερβολὴν τὴν ἐν τῷ σκότει διαμονήν, ὑπὸ τραπέζας ἢ ὀπισθεν παραπετασμάτων, ἀποστρέφονται δὲ τὸ φῶς ἢ ἀπαξιῶσι νὰ ἐμφανισθῶσι τοῖς θεαταῖς πρόσωπον πρὸς πρόσωπον, καίπερ δυνάμενα νὰ πράξωσι τοῦτο, ὡς διαρρήδην ἡμᾶς διαβεβαιοῦσιν οἱ πνευματισταί, ἐπικυροῦντες τὴν παναρχαίαν καὶ σεβασμιωτάτην τῶν γραϊδίων φιλολογίαν περὶ βρυκολάκων.

Ἐν τῇ ἀμφιβολίᾳ του ὁ ἀδαῆς καὶ ἀμύητος ἐρωτᾷ συνήθως τὸν εἰδήμονα καὶ μεμνημένον, ἐπειδὴ δὲ μέχρι τοῦδε δὲν ὑπάρχει εἰσέτι ἕδρα φαντασματολογίας εἴτε πνευματολογίας ἐν τῷ πανεπιστημείῳ, ἀπετάθη καὶ ἐγώ, κατὰ τὴν τελευταίαν ἀφίξιν τοῦ Ἑγλιντον ἐν Μονάχῳ, πρὸς τινὰ ἀσφαλέστατον καὶ λίαν ἀξιόπιστον ἄνδρα, ἐμπειρότατον δὲ παντὸς πράγματος σχετιζομένου πρὸς τὴν τέχνην τῆς „εὐαρέστου ἀπάτης“: πρὸς τὸν κύριον Γ., ὅστις πρότερον ὡς ἐπιτηδειότατος ταχυδακτυλουργὸς εἶχε περιοδεύσῃ πολλὰ μέρη τοῦ κόσμου, ἤδη δὲ ἐν Μονάχῳ ὡς τιμιώτατος ἀνθρώπος ἀπολαύει τῆς γενικῆς ὑπολήψεως καὶ τοῦ σεβασμοῦ πάντων τῶν γνωρίζοντων αὐτόν.

Ὁ κύριος Γ. μὲ ὑπεδέχθη μετὰ πολλῆς ἀβρότητας καὶ φιλοφροσύνης, ἀπήντησε δὲ εἰς τὴν ἐρώτησίν μου μειδιῶν: „Μάλιστα, αὐτοὶ οἱ κύριοι τὴν περνοῦν πολὺ καλὰ. Ἐκτελοῦσι τὰ πειράματά των ἀπέναντι εὐπίστων ἀνθρώπων, ἐνῷ ἡμεῖς οἱ πτωχοὶ ταχυδακτυλουργοὶ πρέπει νὰ λαμβάνωμεν ὑπ' ὄψιν τὸν σκεπτικισμόν καὶ αὐτῶν τῶν παιδαρίων τοῦ σχολείου.“

„Πιστεύετε λοιπὸν ὅτι ἡ περιφημος, γραφὴ ἐπὶ τῶν πινακῶν, ἐκτελεῖται ὑπ' αὐτῶν τῶν πνευματιστῶν;“

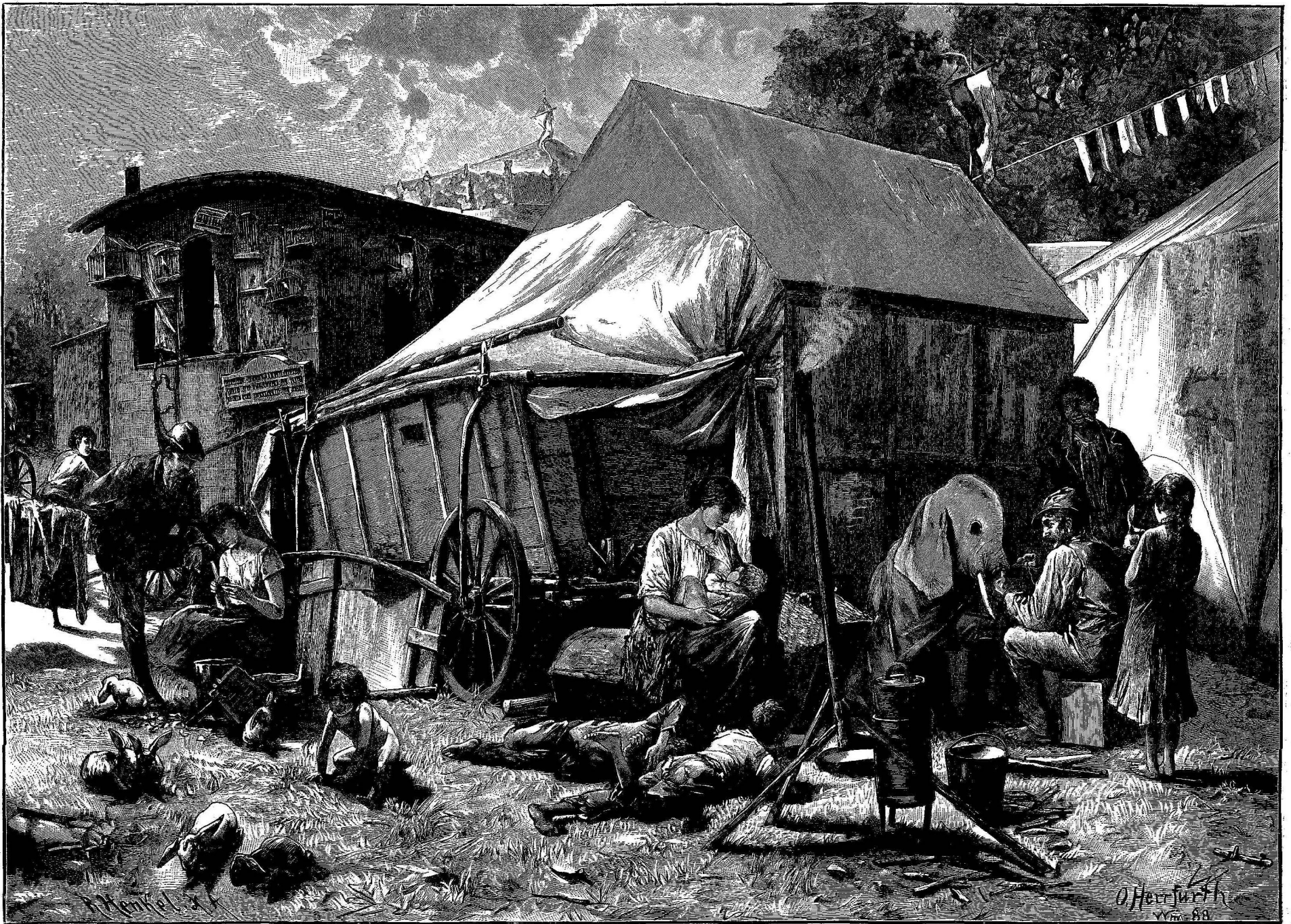
„Βεβαίωτατα. Καὶ σᾶς ὁμολογῶ ὅτι περισσώτερον ἐνδιαφέρον ἔχει δι' ἐμὲ καὶ τὸ ἐλάχιστον νέον ταχυδακτυλουργικὸν τέχνημα ἢ ὅλα αὐτὰ τὰ πνευματιστικὰ πειράματα, διότι, νὰ σᾶς εἰπῶ εἰλικρινῶς, μοὶ φαίνονται πάρα πολὺ ἀνόητα καὶ θαυμάζω τὴν ἀπλότητα τοσούτων ἀνθρώπων, οἱ ὁποῖοι πληρώνουσι ἀδρότατα ποσὰ διὰ νὰ βλέπωσι τοιαύτας ἀνοησίας. Δὲν δύνασθε νὰ φαντασθῆτε πόσον εἶνε εὐκολὸν νὰ ἀπατήσῃ τις ἀνθρώπους ἐκ τῶν προτέρων εὐπίστους, ἔστω καὶ λίαν ἀνεπτυγμένους. Ὑπὸ τὴν ἐποψίν ταύτην εἶδα πράγματα εἰς τὸν βίον μου, τὰ ὁποῖα ὑπερβαίνουν τὰ ὅρια πάσης φαντασίας.“

„Παρειρέθητε λοιπὸν ποτὲ εἰς πνευματιστικὰς συνεδριάσεις;“

„Μάλιστα, ἐν Πιτροπόλει, ὅτε διέτριβεν ἐκεῖ ὁ Σλάδε. Ἐπλήρωσα τὰ εἰκοσὶ μου ρούβλια καὶ μετὰ βραχεῖάν τινα ἐξέτασιν ὑπὸ τοῦ πνευματιστοῦ εὐρέθην ὡς ἐξαιρετικῶς κατὰλληλον ἄτομον, ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ σύντροφός μου. Ἐκαθίσταμεν παρὰ τι τραπέzion, τὸ ὁποῖον μᾶς ὑπέδειξεν αὐτὸς ὁ πνευματιστής, ἐντὸς τοῦ ἀμυδρῶς φωτιζομένου δωματίου, καὶ ὁ Σλάδε ἔλαβεν ἡμᾶς ἐκ τῶν χειρῶν. Ἐπειδὴ ὅμως ἐκ τῆς προσοχῆς, μεθ' ἧς παρετήρουν ὅλα του τὰ κινήματα, ὑπόπτευσεν ἄμέσως τὸν κίνδυνον, ἀφῆκεν ἐλευθέρον τὸν σύντροφόν μου καὶ συνέλαβεν ἀμφοτέρας τὰς χεῖράς μου, καὶ ἤρχισε, σπασμωδικῶς κινούμενος τῇδε κακῆϊσε (τὸ λεγόμενον trance τῶν πνευματιστῶν) νὰ μὲ ἐλκύῃ βιαίως ὑπὲρ τὴν τράπεζαν, οὕτως ὥστε ἐμποδιζόμεν νὰ παρατηρῶ εἰς τὸ ἐξῆς τὰ κινήματά του. Βαθυδὴν ἠλαττώθη ἡ σφοδρότης τῶν σπασμωδικῶν του κινήσεων· ἀπετελέσαμεν πάλιν τὴν ἄλυσιν καὶ αἰφνης ἠσθάνθη κρουόμενον τὸν δεξιὸν μηρόν μου ὑπὸ τὴν τράπεζαν. Ἐγὼ ἔμεινα εἰς τοῦτο ἐντελῶς ἀδιάφορος καὶ ψυχρὸς, διότι ἐγνώριζα ὅτι κατὰ τὴν αὐτὴν στιγμήν ὁ Σλάδε ἀνέσκηκωσεν εἰς τὸ ἀντίπεραν μέρος μοχλόν τινα διὰ τοῦ γόνατός του, καὶ ὅτι πρὸς τὸ μέρος μου ὁ „δάκτυλος τοῦ πνεύματος“ ἐμελλεν ἄμέσως ν' ἀναπηδήσῃ μέσα εἰς τὸ τραπέzion καὶ νὰ κρυφθῇ ἐντελῶς. Τοῦτο συνέβη πράγματι, ὅπως ἐβεβαιώθη παραχρῆμα. Ἀλλ' ὁ πλησίον καθήμενος σύντροφός μου, ὅστις εἶχεν αἰσθάνθῃ τὴν αὐτὴν κρούσιν ἐπὶ τοῦ μηροῦ του, ἔγεινε κάτωχρος ὑπὸ τοῦ φόβου καὶ ἐντελῶς ἀνυπόπτος καὶ πιστός. Διὰ τοῦτο καὶ οἱ ἤδη ἀκούμενοι ὑπὸ τὴν τράπεζαν ἤχοι τῆς ἀρμονικῆς ἐφάνησαν εἰς αὐτὸν ὅλως ὑπερφυσικοί, ἐνῷ εἰς ἐμὲ οὐδεμίαν ἐντύπωσιν προὔξενῃσαν, διότι εἶχον πολλὴν καὶ μακρὰν πείραν εἰς ὅμοια ἡλεκτρικὰ καὶ μηχανικὰ πειράματα. Ἐγὼ αὐτὸς εἶχον ἐκτελέσῃ πολλάκις τοιαῦτα πειράματα πολὺ δυσκολώτερα καὶ ὑπὸ δυσκολωτέρας συνθήκας.“

„Καὶ ἔγραψαν πραγματικῶς τὰ πνεύματα ἐπὶ γραφικῶν πλακῶν κατὰ τὴν συνεδρίασιν ἐκείνην;“

„Ἐγραψαν, ναί, ἀλλὰ μόνον ὑπὸ τὸ τραπέzion καὶ δυστυχῶς ἡ ἀπόκρισις των οὐδόλως ἤρμοζε πρὸς τὴν ἐρώτησίν μου· ἀφ' ἑτέρου δὲ ἐπίστευσα ὅτι βλέπω εὐκρινῶς πῶς ἐγίνετο ἡ ὅλη ὑπόθεσις, καὶ ἀπεφάσισα νὰ μεταβῶ ἐκεῖ καὶ δευτέραν φορὰν καὶ νὰ μείνω ἐντελῶς παθητικὸς ὅπως δυνηθῶ νὰ παρατηρήσω ἀκριβέστερον τὰ καθ' ἕκαστα. Ἀλλὰ τὴν δευτέραν φορὰν δὲν ἐγενόμην δεκτός, διότι ἦτο μεγαλύτερα ἡ συνεδρίασις, ὅτε δὲ μετέβην ἐκεῖ καὶ τρίτην φορὰν, μοὶ ἀνηγγέλθη ὅτι ὁ Σλάδε εἶχεν ἤδη ἀναχωρήσῃ. Ἐπέστρεψα λοιπὸν οἴκαδε καὶ ἤρχισα ἔκτοτε, κατὰ τὰς ὥρας τῆς ἀνέσεώς μου, νὰ ἐκτελῶ μιμούμενος τὸ πείραμα ἐκεῖνο, μετ' ὀλίγας δὲ ἐβδομάδας κατωρθώσω ἐν τῷ κύκλῳ τῶν φίλων καὶ γνωστῶν μου νὰ ἐκτελέσω ἀκριβῶς τὸ πείραμα τοῦ Σλάδε πρὸς μεγίστην ἐκπλήξιν τῶν θεατῶν μου. Βεβαίως δὲν εἶχον τὴν ἑκτακτον ἐκείνην τοῦ Σλάδε εὐστροφίαν καὶ τὴν διὰ διηνεκοῦς ἀσκήσεως κτηθεῖσαν εὐκινησίαν τῶν δακτύλων, οὐχ ἥττον ὅμως κατωρθώσω νὰ ἀπατήσω πολλάκις καὶ ἐπανειλημμένως τοὺς θεατάς μου. Ἄλλως τε τὰ πειράματα ταῦτα ἐξετέλεσα πάντοτε πρὸς τέρψιν καὶ διασκέδασιν, οὐδέποτε δὲ ἀντὶ χρημάτων. Δύνασθε λοιπὸν νὰ φαντασθῆτε ὅτι ἐλάχιστα πράγματα προσδοκῶ τώρα παρὰ τοῦ Ἑγλιντον· ἐν τούτοις ὅμως θὰ τὸν ἴδω μετ' ἐνδιαφέροντος. Οὐδεὶς θὰ εἶνε προθυμότερος ἐμοῦ, ν' ἀναγνωρίσῃ τὴν ἀλήθειαν, ἂν πράγματι συμβῇ τι, τὸ

ΒΙΟΣ ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΩΝ.

Κατὰ ἑννογραφίαν τοῦ Ο. Herrfurth.

ὁποῖον νὰ μὴ δυνήθῃ νὰ ἐξηγήσω διὰ τῶν γνωστῶν μοι μέσων·

Δυστυχῶς ὁ κύριος Γ. δὲν κατώρθωσε νὰ ἴδῃ τὸν Ἑγλιντον. Κατὰ τὰς πρώτας τοῦ πνευματιστοῦ τούτου συνεδριάσεις δὲν ἐγένετο δεκτός, διότι ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπισκεπτῶν ἦτο ὀρισμένος καὶ συμπληρωμένος. Ἄλλως τε αἱ πλεῖσται τῶν συνεδριάσεων τούτων γενόμεναι ὑπὸ τὴν αὐστηροτάτην ἐξελεγχθῆναι κριτικῶν πνευμάτων, μὴ ἐλευθερωθέντων εἰσέτι ἀπὸ τῶν γηϊνῶν, σωματικῶν δεσμῶν, ἔληξαν ἄνευ ἀποτελέσματος, ἐκ τούτου δὲ προφανῶς δυσχερῆσθη οὗτος ὁ κύριος Ἑγλιντον ἀνεχώρησε πάλιν, ἀφοῦ προηγουμένως κατώρθωσεν, ὡς ἐλέγετο καὶ διεδίδετο βραδύτερον, „ἐκπληκτικὰ κατορθώματα παρὰ τοῖς μεμνημένοις“. Τὰ ἐκπληκτικὰ δὲ ταῦτα κατορθώματα, κατὰ τὰς μαρτυρίας τῶν παρευρεθέντων ἀμυήτων, ἦσαν τὰ ἑξῆς:

Τὸ πρὸ ἐνὸς ἔτους προαναγγεληθὲν πείραμα „τῆς γραφῆς τῶν πνευμάτων μεταξὺ δύο ἐπ' ἀλλήλων κειμένων πλακῶν καὶ συνδεομένων διὰ σπάγου, πρὸ τῶν ὁμμάτων τῶν θεατῶν, ἐπὶ τῆς τραπέζης, ὑπὸ τὸ ἀπλετον φῶς τῶν λυχνιῶν“, οὐδαμῶς ἐξετελέσθη ἀλλ' ὁ πνευματιστὴς καὶ ἐνταῦθα συμμορφούμενος πρὸς τὴν γνωστὴν ἀδυναμίαν τῶν πνευμάτων, τοῦ ν' ἀγαπῶσι τὸ σκότος, ἐκράτει τὴν μίαν πλάκα ὑπὸ τὴν τράπεζαν. Ἐπὶ μακρὸν χρόνον ἔμενε τοῦτο ἄνευ ἀποτελέσματος· ἐπὶ τέλους ὅμως ἐγγράφη ἡ περιπόθητος γραφή, καὶ δὴ, κατὰ τὰς ὑποθέσεις ἀμερολήπτων καὶ προσεκτικωτάτων παρατηρητῶν, ὡς ἑξῆς: Ὁ κύριος Ἑγλιντον προέτεινεν εἰς τοὺς παρισταμένους νὰ γράψωσιν ἐπὶ διαφόρων πλακῶν κειμένων ἐπὶ τῆς τραπέζης μίαν ἐρώτησιν, ἀγγλιστί, διότι ὡς ἔλεγε „τὰ ἰδικὰ τοῦ πνεύματος ἠγνόουν τὴν γερμανικὴν“. Μία ἐκ τῶν ἐρωτήσεων τούτων ἦτο: „Where is my mother-in-law?“ („Ποῦ εἶνε ἡ πενθερά μου;“) Λαβὼν τὴν πλάκα, ἐφ' ἧς ἦτο γεγραμμένη ἡ ἐρώτησις αὕτη, ἐκράτει ὑπὸ τὴν τράπεζαν, περιπεσὼν δὲ εἰς τοὺς συνήθεις ἐκείνους σπασμοὺς ἐκάμπτετο ταλαντευόμενος τῇδε κἀκεῖσε καὶ τοιοιουτοτρόπως ἔλαβε καιρὸν, ἔχων πάντοτε πρὸ αὐτοῦ πρὸς τὰ κάτω ἐστραμμένα τὰ ἀτενῆ βλέμματα, διὰ καταλήλου περιστροφῆς τῆς πλακὸς νὰ ἀναγνώσῃ τὴν ἐρώτησιν, συγχρόνως δὲ λαμβάνων μικρὸν τι, μέχρι τοῦδε κεκρυμμένον, ἔτοιμον πετροκόνδυλον νὰ γράψῃ τὴν ἀπάντησιν εἰς τὸ ὅπισθεν μέρος τῆς πλακὸς. Μετὰ τινος περαιτέρω σπασμωδικῆς κινήσεως τοῦ σώματός του, ἀνεφώνησεν αἰφνής: Ὁχι, δὲν γίνεται! κατόπιν ἔθηκε τὴν πλάκα ἐπὶ τῆς τραπέζης πλησίον τοῦ μὲ τὸ γεγραμμένον μέρος πρὸς τὰ κάτω ἐστραμμένον, ὠμίλησεν ἔπειτα ἐπὶ τινος χρόνον καὶ αἰφνὴς ἀποφασίσας δῆθεν ἐκ τοῦ παραχρῆμα νὰ ἐπαναλάβῃ τὸ πείραμα, ὡς δοκιμάσωμεν, εἶπε, καὶ πάλιν! ἔλαβεν ἀκολούθως τὴν πλάκα, ὡς ἐκεῖτο, ἔθηκεν αὐτήν, χωρὶς νὰ τὴν ἀναστρέψῃ, ἐπὶ ἐτέρας πλακὸς καὶ ἐν τῷ μεταξὺ κενῷ χώρῳ μικρὸν τι κονδύλιον, ἔδεσεν ἀμφοτέρας καὶ ἔθηκεν ἐπ' αὐτῶν τὴν χειρὰ του ἡ καὶ ἐκράτει ἀμφοτέρας τὰς πλάκας ὑπὸ τὴν τράπεζαν. Ἦδη ἤκουσαν οἱ παριστάμενοι τὸν γνωστὸν ἐκεῖνον, ἴσως διὰ τῶν ὀνύχων τοῦ παραγόμενον σκαριφισμόν. Μετὰ τινος στιγμῆς ἔλυσαν τὰς πλάκας καί, ὡς τοῦ θαύματος! εὗρον τὴν ἀπάντησιν γεγραμμένην „In her room“ („Ἐν τῷ δωματίῳ της“). Κάτωθεν τῆς γραφῆς ὑπῆρχον καὶ ἄλλα τινὰ σημεῖα, δηλαδὴ ἱχνη τῶν ὀνύχων ἐπὶ τῆς πλακὸς. Τὰς ἀμυχὰς ταύτας καὶ τὴν γραφὴν αὐτὴν τῶν πνευμάτων εἶδεν ἰδίως ὁμοῦσιν ὁ γράφων τὰς γραμμὰς ταύτας. Ἡ γραφὴ ἦτο λοξὴ καὶ πολὺ ἀσαφὴς καὶ δυσανάγνωστος φαίνεται δὲ προφανῶς ὅτι ἐγγράφη ὑπὸ δυσχερεῖς περιστάσεις. Αἱ ἀπαν-

τήσεις τῶν πνευμάτων εἰς τὰς ἐρωτήσεις περὶ τοῦ ἄλλου κόσμου εἶναι πᾶσαι ἐντελῶς ἀσήμενοι καὶ μηδαμιναί. Ἀλλὰ καὶ ἡ περὶ τῆς πενθερᾶς ἀπάντησις ἦτο ἀνακριβής, καθότι αὕτη κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην δὲν ἦτο ἐν τῷ δωματίῳ της. Ἀλλὰ τοῦτο δὲν πειράζει πολὺ, διότι τὰ πνεύματα, τὰ παράδοξα ταῦτα ὄντα, ἅτινα κατὰ τὴν πίστιν τῶν πνευματιστῶν ἐν ἀθλίᾳ τινὶ ὑπάρξει μένουσι προσκεκολλημένα εἰς τὴν γῆν καὶ μόνον διὰ τῆς μεσολαβήσεως τῶν πνευματιστῶν δύνανται γράφοντα ἢ κρούοντα νὰ φανερώσωσι τὴν ὑπαρξίν των, δὲν δύνανται βεβαίως νὰ γνωρίζωσι τὰ πάντα. Καὶ ποίας ἀληθείας ἀποκαλύπτουσιν ἡμῖν μετὰ αἰώνων ὄλων σωπῆν! Ὅταν τις ἀναγινώσκῃ τὰ ἐν τῇ „Σφυγγί“ γραφόμενα καὶ εὐρίσκῃ ὅτι τὰ πνεύματα ταῦτα δὲν εἰσέρουσι νὰ μᾶς εἰπωσι τίποτε, ἀλλ' ἀπολύτως τίποτε περὶ τῆς ἰδίας αὐτῶν ὑπάρξεως, ἀλλὰ περιορίζονται εἰς κενὰς φράσεις κοινῶν ἀνθρώπων, δὲν δύναται νὰ μὴ συμφωνήσῃ πληρέστατα μὲ τὴν γνώμην ἐνὸς τῶν ἐξοχωτάτων Γερμανῶν ποιητῶν, ὅστις ἔλεγε: „Ὁ χρόνος μου εἶνε πολυτιμότερος, ἢ ὥστε νὰ τὸν κατατρίβω ἐν τῇ συναναστροφῇ μεταμορφωμένων ἀχθοφόρων!“

Ἄλλοι εἶναι διαφόρου γνώμης, καὶ πράγματι βλέπομεν τὴν σήμερον πλείστους σπουδαίους καὶ πεπαιδευμένους ἀνδρας περτωμένους μετὰ σπουδαιότητος, ὅπως ἀνασηκώσωσι τὸν πέπλον καὶ λύσωσι τὰ μεγάλα καὶ ἄλλα φιλοσοφικὰ προβλήματα διὰ τῆς μετὰ τῶν πνευμάτων συγκοινωνίας. Πάντες οὗτοι ὁμολογοῦσιν ὅτι μεταξὺ τῶν χρηματιζομένων πνευματιστῶν ὑπάρχουσι καὶ ἀγύρται, ἀλλ' ἡ πίστις αὐτῶν εἰς τὸ πρᾶγμα αὐτὸ καθ' ἑαυτὸ μένει ἀκράδαντος. Ἐπειδὴ δέ, καίτοι πολὺ εὐκολώτερον ψεύδονται ἄνθρωποι ἢ ἐμφανίζονται πνεύματα, ὅμως εἶνε ἀδύνατον νὰ θεωρήσωμεν ὅλους αὐτοὺς τοὺς ἀνδρας ὡς ἐν γνώσει ψευδομένους καὶ δημοσίᾳ ἐξαπατῶντας, διὰ τοῦτο οὐδὲν ἄλλο ὑπολείπεται εἰς ἡμᾶς τοὺς δυσπίστους, εἰ μὴ νὰ μένωμεν πιστοὶ εἰς τὴν παλαιὰν ἡμῶν συνήθειαν καὶ νὰ μὴ παραδεχώμεθα ἀπολύτως ὡς ἀληθὲς ὅ,τι δὲν δύναται ν' ἀποδειχθῇ ἡμῖν ὡς τοιοῦτον. Εἰς τὰς πνευματιστικὰς συνεδριάσεις ἀρκεῖ, ὡς γνωστὸν, ἡ παρουσία ἐνὸς κακοβούλου, ὅπως καταστήσῃ ἀδυνάτους τὰς ἐκδηλώσεις τῶν πνευμάτων, αἵτινες ὅμως, μεθ' ὅλα ταῦτα, κηρύσσονται ὑπὸ τῶν πνευματιστῶν μὲ τὴν ἀξίωσιν ἐπιστημονικῆς νομιμότητος. Ἀλλὰ ποῖος νόμος φυσικὸς ὑπόκειται εἰς τοιοῦτου εἶδους περιορισμούς; ὁ ἡλεκτρισμὸς καὶ ὁ μαγνητισμὸς π. χ. ἐνεργοῦσιν ὑπὸ τὰς δεδομένας συνθήκας, χωρὶς ποσῶς νὰ ἐπηρεάζωνται ἐκ τῆς πίστεως ἢ ἀπιστίας ἢ ἀμβιβολίας τῶν παρισταμένων.

Οὐδεὶς βεβαίως τὴν σήμερον εἶνε τόσο ἀπλοῦς καὶ περιωρισμένος τὸν νοῦν, ὥστε νὰ νομίσῃ ὅτι ἐφθάσαμεν ἤδη εἰς τὸ τέρμα ὅλων τῶν δυνατῶν ἀνακαλύψεων, εἶνε δὲ λίαν πιθανὸν ὅτι τὰ διὰ τοῦ πνευματισμοῦ υποκινηθέντα ζητήματα θὰ δώσωσιν ἀφορμὴν πρὸς νέας ἐρεῦνας καὶ ἀνακαλύψεις περὶ τοῦ βίου τῶν νεύρων καὶ τῆς ἀσυνειδήτου ψυχικῆς ἐνεργείας. (Ἀρκεῖ ἐνταῦθα νὰ ἀναφέρωμεν μόνον τὰ καὶ ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης ἀναγνωρισθέντα ἤδη ὑπνωτικὰ πειράματα, ἀποκλειομένης ἐννοεῖται τῆς δι' αὐτῶν ἀσκουμένης ἀγυρτείας καὶ ἀπάτης). Ἀλλ' ὅμως, ἐφ' ὅσον τὰ πνεύματα τῶν πνευματιστῶν οὐδὲν ἄλλο εἰσέρουσι νὰ λέγωσιν εἰ μὴ ὅ,τι εἶναι ἤδη γνωστὸν εἰς τοὺς παρὰ τὴν τράπεζαν καθήμενους, ἐφ' ὅσον εἰς τὰς ἐρωτήσεις ἡμῶν περὶ τοῦ ἄλλου κόσμου οὐδὲν ἄλλο ἀπαντῶσιν εἰ μὴ „Τὸ βασίλειον τῶν οὐρανῶν εἶνε μέγα!“ καὶ ἄλλας τοιαύτας τετριμμένας φράσεις ἱερέων καὶ καλογήρων, ἐφ' ὅσον ἀποκαλύπτουσιν ἡμῖν ὡς

νέας ἀληθείας στίχους ἐπιγείων ποιητῶν αὐτολεξεῖ, ὡς π. χ. τὸ ἐξῆς:

‘Ο οὐρανὸς εἶνε, ὑπὸ τῆς χειρὸς τοῦ Θεοῦ κρατούμενη
μεγάλη ἐπιστολὴ ἐπὶ κυανουοῦς χαρτοῦ γεγραμμένη . . .

τὸ ὁποῖον καὶ ὁ ἀποστέλλων πρὸς δημοσίευσιν καὶ ἡ σύν-
ταξις ἀποδέχονται ὡς πρωτότυπον ποίημα τῶν πνευμάτων,
ἐνῶ εἶνε τοῦ Γερμανοῦ ποιητοῦ Rückert*), ἐφ’ ὅσον, λέγο-
μεν, αἱ ἀποκαλύψεις τῶν πνευμάτων περιορίζονται εἰς τοι-

*) „Der Himmel ist, von Gottes Hand gehalten,
Ein grosser Brief auf azurblauem Grunde etc.“

αὐτὰ πράγματα, οὐδεὶς δύναται νὰ μᾶς μεμφθῇ ὅτι ἐπιμέ-
νομεν ἐν τῇ δυσπιστίᾳ. Ἄς ἐμφανισθῶσιν ἡμῖν πρόσωπον
πρὸς πρόσωπον, ἐλεύθερα ἱστάμενα ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δωμα-
τίου, διαφανῇ καὶ πανταχόθεν περίοπτα, καὶ ὄχι ἐν τῷ σκό-
τει, ὀπισθεν παραπετασμάτων, ἀόρατα νὰ παίζωσιν ἁρμο-
νικῇ. Ἀλλὰ δυστυχῶς οὐδέποτε θὰ συμβῇ τοῦτο· διότι καὶ
ἐν τῇ ἐμφανίσει τῶν πνευμάτων ἰσχύει διὰ τοὺς κριτικούς
παρατηρητὰς καὶ σήμερον ἔτι τὸ ἀρχαῖον καὶ ἀληθέστατον
λόγιον: Ἐπὶ παρουσίᾳ τῆς ἀστυνομίας οὔτε πνεύ-
ματα οὔτε διάβολοι ἐμφανίζονται.

Ο ΔΑΙΜΩΝ.

Διήγημα ὑπὸ **I. I. ΚΡΑΣΣΕΒΣΚΥ.**

(συνέχεια.)

‘Ο Δόκτωρ Σαλικέττης κατένευσεν, ἔμεινεν ἐπὶ τινὰς
στιγμὰς ταλαντευόμενος καὶ σύννους, ἔκαμε δυσοίονόν τινα
χειρονομίαν καὶ τέλος ἤρχισε μετὰ σοβαρότητος καὶ ψυ-
χρότητος.

— „Εἰς ὑμᾶς, κυριοὶ μου, δὲν ἔχω ἀνάγκην ν’ ἀπο-
κρύψω τὴν ἀλήθειαν. Ἡ κατὰστασις τοῦ ἀσθενοῦς, πρέπει
νὰ σᾶς τὸ εἶπω παρρησίᾳ, εἶνε ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἀπελπι-
στική . . . Δὲν ἐθεώρησα καλὸν νὰ τὸ ὁμολογήσω εἰς τὴν
μητέρα του. ‘Ο ἀσθενὴς ἐπέμφθη εἰς Ἰταλίαν πολὺ ἀργά,
ἡ νόσος ἦτο ἤδη πάρα πολὺ ἀνεπτυγμένη. Πιθανὸν τὸ με-
σημβρινὸν κλίμα νὰ παρατείνῃ ὀλίγον τὴν ζωὴν του . . .
ἀλλὰ νὰ τὸν σώσῃ εἶνε ἀδύνατον. Καὶ αὕτη ἡ ἡλικία τοῦ
ἀσθενοῦς καθιστᾷ τὴν νόσον ἀνίατον.“

Οἱ φίλοι τοῦ Ἀδριανοῦ ἔμειναν ὡς ἀπολιθωθέντες ὑπὸ
τῆς ἐντυπώσεως, ἣν ἐνεποίησεν αὐτοῖς ἡ μετὰ τοσαύτης ψυ-
χραιμίας ἐξενεχθεῖσα αὕτη ἀπόφασις τοῦ ἱατροῦ. Οἱ ὀφθαλ-
μοὶ τοῦ Σενούτας ἐπληρώθησαν δακρύων, καὶ αἱ χεῖρες του
συνεστράφησαν ὑπὸ ἀπελπισίας.

— „Ἐπὶ πόσον χρόνον περίπου δύναται νὰ παραταθῇ
ἡ κατὰστασις αὕτη;“ ἠρώτησεν ὁ Μαριᾶνος.

‘Ο Δόκτωρ Σαλικέττης ἀνέτεινε τὰς ὀφρῦς, συνέσφιξε
τὰ χεῖλη, καὶ ὕψωσε τοὺς ὤμους.

— „Αὐτὸ δὲν δύναται νὰ ὀρισθῇ ἀκριβῶς“, ἀπεκρίθη
εἰς τὸν κόμητα. „Εἶδομεν ἐν Πίζῃ, ἐν τῇ νήσῳ Ἑλβα παρα-
δείγματα φθισικῶν, οἵτινες παρὰ πᾶσαν προσδοκίαν, ἔζησαν
ἐπὶ μακρότατον χρόνον, ἀλλ’ ὑπὸ εὐνοϊκωτέρας περιστάσεις,
αἵτινες ἐνταῦθα δὲν ὑπάρχουσι.“

Χωρὶς νὰ περιμείνῃ ἄλλην ἐρώτησιν, ὁ ἱατρὸς ἔρριψεν
ἐν βλέμμα ἐπὶ τοῦ ὀρολογίου του, διότι ἐβιάζετο πολὺ, καὶ
προσέθηκεν:

— „Αἱ περιστάσεις, ὅφ’ ἃς ζῇ ὁ ἡμέτερος ἀσθενής,
εἶναι χεῖρισται. ‘Ο κύριος οὗτος δὲν φεῖδεται καθόλου τῆς
ὑγείας του, οὔτε κἂν σκέπτεται ποσῶς περὶ τῆς ζωῆς του.
Φαίνεται μάλιστα ὅτι προκαλεῖ αὐτὸς ὁ ἴδιος τὸν πυρετόν,
ὅφ’ οὗ καταναλίσκεται . . .“

— „Καὶ ὁ ἀὴρ τῆς Νεαπόλεως δὲν θὰ εἶνε ὠφέλι-
μος!“ παρετήρησεν ὁ Σενούτας.

— „Βεβαίως, ἀπήντησεν ὁ ἱατρὸς“, εἶνε πολὺ ἐρεθιστι-
κὸς . . . ἐν τούτοις . . .“

‘Ο ἱατρὸς ἀπεχαιρέτισεν αὐτοὺς καὶ ἀπῆλθε, χωρὶς νὰ
τελειώσῃ τὴν φράσιν. ‘Ο Σενούτας καὶ ὁ Μαριᾶνος ἴσταντο
εἰσέτι ἀκίνητοι καὶ σιωπηλοί, ἐνῶ ὁ κρότος τῆς ἀπομακρυν-
θείσης ἀμάξης δὲν ἠκούετο πλέον.

— „Πρέπει ἴσως νὰ γράψωμεν πρὸς τὴν μητέρα του“,
εἶπε τέλος ὁ γέρον, „ἀλλὰ τίνι τρόπῳ νὰ τῇ ἀναγγεῖλωμεν
τοιοῦτο δυστύχημα;“

— „Θὰ ἦτο ἴσως ἐπ’ ἀνάγκης νὰ τὸν ἀπομακρύνωμεν ἐν-
τεῦθεν“, ἀπήντησεν ὁ Μαριᾶνος, „ἀλλὰ τίνι τρόπῳ νὰ τὸ
ἐπιχειρήσωμεν χωρὶς νὰ τὸν τρομάξωμεν;“

‘Ο Σενούτας ἐσκέφθη ἐπὶ τινὰς στιγμὰς καὶ εἶτα ἀπε-
κρίθη μὲ τὸ ἥθος ἀνθρώπου, συλλαβόντος ἤδη σταθερὰν
καὶ ἀκλόνητον ἀπόφασιν:

— „Ἀφήσατε τὴν φροντίδα περὶ πάντων εἰς ἐμέ, κύριε
κόμη. Ἡ θεία πρόνοια μὲ ἐπεμψεν ἐδῶ· θὰ ἐκπληρώσω
τὰ καθήκοντά μου. Σεῖς μόνον νὰ μὲ βοηθήτε.“

— „ὑποτάσσομαι εἰς τὰς διαταγὰς σας“, εἶπεν ὁ Μα-
ριᾶνος, τὸν ὅποιον ἐγκατέλειπεν ἐπὶ τινὰς στιγμὰς ἡ συνήθης
εἰρωνικὴ διάθεσις.

Ἐπέστρεψαν εἰς τὴν ἑπαυλιν καὶ εὗρον τὸν Ἀδριανὸν
καθήμενον πρὸ μεγάλου σωροῦ ἀτάκτως ἐρριμμένων χαρτίων.
‘Ο ποιητὴς ἰδὼν αὐτοὺς εἰσερχομένους ἠγέρθη μὲ πρόσωπον
φαιδρὸν ἵνα τοὺς χαιρετίσῃ:

— „Ποῦ ἦσθε;“ ἀνεφώνησεν. „Κρίμα ὅτι δὲν ἦσθε
ἐδῶ δια νὰ σᾶς συστήσω εἰς τὸν ἀξιολογώτατον τῶν ἱα-
τρῶν, ὅστις ἐνίοτε μὲ ἐπισκέπτεται, ἀνευ ἀνάγκης, διότι εἶμαι
ἐντελὴς ὑγίης. ‘Ο ἱατρὸς οὗτος εἶνε ἐξαιρετὸς ἄνθρωπος,
πάντοτε φαιδρὸς καὶ εὐθυμὸς, καὶ ἡ εὐθυμία του αὕτη εἶνε
διὰ τοὺς ἀσθενεῖς τὸ ἄριστον φάρμακον.“

— „Τὸν γνωρίζω“, εἶπεν ὁ Μαριᾶνος ψευδόμενος· „συν-
ηγήσαμεν αὐτὸν ἀκριβῶς καθ’ ἣν στιγμὴν ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ
δωματίου σου εἰς τὴν ὁδόν . . . Πῶς σὲ εὔρε μετὰ τὸ
ἐπίπονον ταξίδιον εἰς τὸ Καστελλαμάρε;“

— „Ὡς συνήθως!“ ἀπήντησεν ὁ Ἀδριανός.

— „Εἰς ἡμᾶς ὅμως εἶπεν ὅτι ἔχεις ἀνάγκην ἀναπαύ-
σεως, διασκεδάσεως καὶ ἐπιμελοῦς περιποιήσεως“, προσέθηκεν
ὁ Σενούτας. „Σκοπεύω δέ, ὡς φίλος καὶ παλαιὸς σου διδά-
σκαλος, νὰ σὲ λάβω ὑπὸ τὴν κηδεμονεῖάν μου.“

‘Ο Ἀδριανὸς ἠρυθρίασεν.

— „Ἀφήσατέ με ἡσυχον!“ ἀνεφώνησε, μετὰ τινος ἀνη-
συχίας ἀτενίζων τὸν γηραιὸν καθηγητὴν, „αἰσθάνομαι ἐμαυ-
τὸν ὑγίη, καὶ μόνον ὀλίγον τι ἀδύνατον. Στοιχηματίζω, ὅτι
εἰς ἐξ ὑμῶν παρετήρησε χθὲς τὸ ὀλίγον αἷμα τὸ ὁποῖον ἐξ-
ῆλθεν ἐκ τοῦ στόματός μου κατὰ τὸν βῆχα! Αὐτὸ ὅμως
δὲν ἔχει οὐδὲ τὴν ἐλαχίστην σημασίαν. ‘Ο Δόκτωρ Σαλι-
κέττης θεωρεῖ τοῦτο ὡς ἐθνικὸν νόσημα.“

— „Ἄς ἦναι ὅτι θέλει“, εἶπεν ὁ Σενούτας ἀποφασι-